

Voldoet jouw organisatie aan de verantwoordingsplicht van de AVG?

De vraag

De invoering van de AVG heeft voor veel opschudding gezorgd. Niet in de laatste plaats door de verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht stelt dat organisaties moeten kunnen aantonen dat zij voldoen aan de privacyregels zoals gesteld in de AVG. Veel organisaties, waaronder gemeenten, hebben moeite met de invulling van deze verantwoordingsplicht. Dus de hamvraag is, hoe voldoe je eigenlijk aan deze verantwoordingsplicht?

De uitdaging

Als je denkt dat je door het treffen van technische maatregelen de (persoons)gegevens binnen jouw organisatie voldoende beschermt en daarmee voldoet aan de verantwoordingsplicht van de AVG, dan heb je het mis. Het is namelijk ook van belang om organisatorische maatregelen te treffen. Het is namelijk bewezen dat de mens de zwakste schakel is als het gaat om informatieveiligheid en privacy. Máár omgekeerd ook de sterkste schakel als je het goed aanpakt binnen jouw organisatie. Aan welke randvoorwaarden jouw organisatie moet voldoen volgens de AVG is een belangenafweging. Een afweging die is gebaseerd op de risico's en de kansen die de verwerking van persoonsgegevens binnen jouw organisatie met zich meebrengt. Hoe laat je dan aan anderen, maar bovenal de Autoriteit Persoonsgegevens, zien dat jouw organisatie voldoet aan die verantwoordingsplicht? De onderstaande tips, gebaseerd op een grootschalig onderzoek* onder gemeenten, helpen jouw organisatie daarbij.

De oplossing

In iedere organisatie dient er aandacht te zijn geweest vóór de komst van de AVG op 25 mei 2018 en zeker voor de bijbehorende verantwoordingsplicht. Deze verantwoording moet kunnen worden aangetoond door de verwerkingsverantwoordelijke van je organisatie. Hoe je aantoonbaar maakt dat je voldoet aan de AVG?

- ▲ Zorg voor de juiste houding bij zowel medewerkers als management. Dit kan op verschillende manieren, zoals:
 - het creëren van bewustwording. Dit is dé sleutel tot succes op het gebied van de naleving van de AVG.
 - het bijbrengen van kennis op het vlak van privacy door middel van sessies, trainingen, et cetera.
 - het beleggen van verantwoordelijkheden op elk niveau binnen de organisatie, waardoor iedere collega zich verantwoordelijk voelt om aan de AVG te blijven voldoen.
 - het creëren van draagvlak binnen je organisatie, waardoor management en andere collega's de AVG niet langer als belemmering gaan zien voor hun dagelijkse werk.

- ▲ Mind Your Step! Zorg ervoor dat je activiteiten of middelen die je inzet ook echt documenteert. Zo kun je precies aantonen wat je als organisatie hebt gedaan om de juiste houding bij je collega's te creëren.
- ▲ Sluit als organisatie aan bij een gedragscode, waardoor de standaard voor technische en organisatorische maatregelen binnen jouw organisatie op orde blijft.
- ▲ Zorg voor een actieve Functionaris Gegevensbescherming (FG). De FG moet 'midden in' de organisatie staan en moet, naast toezicht houden, ook kennis overdragen, verantwoordelijkheden toewijzen en bewustwording creëren.
- ▲ Controleer en evalueer de geïmplementeerde verplichtingen regelmatig en verwerk deze ook in de organisatorische processen, bijvoorbeeld door het toepassen van een PDCA cyclus (Plan, Do, Check, Act).
- ▲ Houd het verwerkingsregister goed bij, aangezien het verwerkingsregister voor verdere invulling van de verplichtingen cruciaal is. Denk hierbij aan verplichtingen zoals de rechten van betrokkenen en het toezicht op de naleving of de totstandkoming van verwerkersovereenkomsten.
- ▲ Zorg voor voldoende documentatie en geef daarbij uitleg. Om de verantwoording aan te tonen, moet de uitwerking van het beleid wel gedocumenteerd worden door middel van DPIA's, evaluaties of rapportages. Daarbij is het geven van uitleg over de invulling van de open normen die de AVG kent een grote pré.

Meer weten?

Bezoek onze website www.mindyourstep.info voor meer tips en tricks op privacy- en informatieveiligheidsvlak. Of neem direct contact op met Marlies Schamper via marlies@soulmade.nl of door te bellen naar 0162-430345.

** Jeroen van Dijk, Onderzoeksrapport 'Status quo van de AVG bij Nederlandse gemeenten', 2019.*

